

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: S.O., nar. ..., Ev. č. ..., t. č. v ..., *zastoupený Organizací pro pomoc uprchlíkům,*
z.s., se sídlem Kovářská 4, Praha, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,**
 pošt.schr.21/OAM, IČ 00007064, Praha 7, 170 34 Praha 7, **o žalobě proti rozhodnutí**
žalovaného ze dne 29. 5. 2017, č. j. OAM-85/LE-LE05-LE05-PS-2017,

t a k t o :

- I. **Žaloba se z a m í t á.**
- II. **Žádný z účastníků n e m á n á r o k na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) o jeho zajištění a zároveň jím byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákon doba zajištění do 11. 9. 2017.

V úvodu **žaloby** žalobce nejprve stručně shrnul svoji pobytovou historii, přičemž konstatoval, že žádost o mezinárodní ochranu podal proto, že se ve své vlasti, v Kazachstánu, obává politicky motivovaného pronásledování. Obává se rovněž pronásledování z důvodu své sexuální orientace. Ze stejného důvodu také nevycestoval z České republiky v roce 2015, kdy jeho první řízení o mezinárodní ochraně bylo dne 17. 4. 2015 pravomocně ukončeno, a to negativním rozhodnutím. Z důvodů obav z pronásledování při návratu se žalobce nadále v České republice skrýval, a to až do 23. 5. 2017, kdy byl zajištěn za účelem správního vyhoštění.

Dále namítal, že byl rozhodnutím o zajištění zkrácen na svých právech nezákonným způsobem, neboť žalovaný nesprávně vyhodnotil účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu, a to v rozporu s § 2 a § 3 správního řádu a § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Zároveň se domníval, že v rozporu s § 46a zákona o azylu a § 68 odst. 3 správního řádu nebylo v jeho případě dostatečně odůvodněno užití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Tímto bylo nezákonným způsobem zasaženo do jeho osobní svobody.

Žalobce dále konstatoval, že v souladu s § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu lze zajistit v zařízení pro zajištění cizinců žadatele o udělení mezinárodní ochrany v případě, kdy nelze účinně uplatnit zvláštní opatření, pokud existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Správní orgán v napadeném rozhodnutí konstatuje, že žádost o mezinárodní ochranu žalobce byla podána pouze účelově, neboť cizinec se zjevně žádné možné újmy neobává (str. 4 odst. 3 napadeného rozhodnutí), protože důvody, které uvedl v žádosti o mezinárodní ochranu, mu byly známy již dříve a v první žádosti o mezinárodní ochranu je neuvedl. O účelovosti jeho jednání svědčí rovněž to, že nové důvody své žádosti osvětlil tak, že je neuvedl v první žádosti o azyl, která byla neúspěšná (str. 4 odst. 1 napadeného rozhodnutí).

Žalobce měl za to, že se správní orgán dopustil nesprávného výkladu pojmu „účelovost“ ve smyslu § 46a zákona o azylu. Žadatel o mezinárodní ochranu totiž zjevně, tak jako každý jiný žadatel, tvrdí skutečnosti ve svůj prospěch tak, aby jeho žádost uspěla, tedy v tomto smyslu účelově. Účelovostí ve smyslu § 46a zákona o azylu se však míní situace, kdy žadatel ve skutečnosti azylově relevantní důvody netvrdí, případně je tvrdí, ale jsou zcela nedůvěryhodné, protože je tvrdí pouze za účelem vyhnout se vyhoštění, nikoli proto, že jsou skutečné. To, že azylové důvody žalobce a jeho obavu z pronásledování nelze v tomto případě považovat za skutečné, však nelze na základě zjištěných skutečností konstatovat a úvaha správního orgánu je v tomto smyslu zcela nedostatečná až rozporná. Správní orgán ji formuluje takto: *„Jak již bylo uvedeno, je zřejmé, že mu skutečnosti, které jej dle jeho tvrzení vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byly známy již dlouho před zajištěním policií, z čehož lze usuzovat, že ve skutečnosti žádnou obavu z pronásledování ani vážné újmy nepociťuje a žádost o mezinárodní ochranu tedy podal pouze s cílem vyhnout se realizaci vyhoštění a dosáhnout svého propuštění ze zařízení.“* (str. 4 odst. 3 napadeného rozhodnutí).

Tato úvaha však postrádá ukotvení v žalobcově příběhu, neboť na území České republiky pobýval po skončení jeho prvního řízení o mezinárodní ochraně, tudíž zjevně obavu z pronásledování pociťoval, a rovněž za důvod, proč po pravomocném skončení řízení nevycestoval a na území dále pobýval bez platného povolení k pobytu, označil obavu z návratu do Kazachstánu a pronásledování, které by mu tam mohlo hrozit. Je sice pravda, že žalobce uvedl novou skutečnost, která mu musela být známa už v době původního řízení (tj. sexuální orientaci), avšak rovněž tato skutečnost nese svědčí, jak tvrdí správní orgán, o tom, že žádnou újmu z pronásledování nepociťuje. Svědčí to pouze o tom, že žalobce, který se obával pronásledování kvůli svým protivládním aktivitám v občanském sektoru a na protivládních demonstracích, politicky motivované pronásledování považoval za primární důvod toho, proč se obává do vlasti navrátit, a spoléhal se na to, že takovýto důvod politicky motivovaného pronásledování, je pro účely žádosti o mezinárodní ochranu dostačující.

Pokud žalobce konstatoval, že tentokrát uvádí, že byl pronásledován rovněž pro svou sexuální orientaci, protože jeho minulá žádost, ve které tvrdil toliko politické důvody, nebyla úspěšná, bylo to právě v tomto smyslu, nikoli v tom smyslu, že jeho tvrzení není pravdivé.

Žalobce se domnívá, že způsob, jakým účelovost vyhodnotil a odůvodnil správní orgán, je zcela nedostatečný a neobstojí z hlediska zákonných požadavků ani logiky.

Dále žalobce namítal, že zajištění, navíc na dobu přesahující tři měsíce, je vždy velmi závažným zásahem do základních práv, zejména práva na osobní svobodu. Musí tak splňovat přísné požadavky na zákonnost, legitimitu i proporcionalitu (nezbytnost), k zajištění tedy lze přistoupit pouze v případě, kdy jiná opatření není možné účinně využít. Tento princip odráží rovněž § 46a zákona o azylu, který stanovuje, že žadatele o azyl je možné podle § 46a zákona o azylu zajistit pouze v případě, že nelze účinně využít zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu. Těmi jsou povinnost zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo povinnost osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.

V každém rozhodnutí o zajištění cizince je přitom nutné v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu řádně odůvodnit, proč nebylo možné k těmto mírnějším opatřením přistoupit. Využití zvláštních opatření se správní orgán věnuje na páté straně rozhodnutí (odst. 1), kdy neúčelnost zvláštních opatření správní orgán dovozuje toliko z nerespektování právních norem (nelegální pobyt žalobce) a zjevné účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu. Doslova správní orgán neúčelnost zvláštních opatření odůvodňuje takto: *„O neúčinnosti zvláštního opatření v případě jmenovaného svědčí nejen jeho soustavné nerespektování právního řádu i jemu uložených povinností, ale také jeho popsání zcela účelové jednání, kdy poté co neuspěl se svou žádostí o mezinárodní ochrany, nyní konstruuje zcela nové důvody žádosti. Je tedy zcela zřejmé, že v jeho případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné.“*

Jak žalobce argumentoval výše, závěr o zjevné účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu nelze podle něj úspěšně učinit. Pokračování v pobytu v České republice (správním orgánem označené jako soustavné nerespektování právního řádu) bylo navíc rovněž motivováno toliko obavami z návratu do Kazachstánu. V případě žalobce neexistuje jiný důvod se domnívat, že nebude správnímu orgánu v řízení o mezinárodní ochraně poskytovat součinnost, protože má velký zájem na výsledku řízení o mezinárodní ochraně. Zvážení možnosti využití zvláštních opatření navíc správní orgán učinil toliko ve dvou citovaných větech, bez jakéhokoli dalšího opodstatnění. Takové odůvodnění považoval žalobce za nedostatečné a nepřezkoumatelné. Jeho zajištění proto nenaplňuje základní podmínku § 46a odst. 1 zákona o azylu.

Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný konstatoval, že popírá oprávněnost důvodů uvedených žalobcem a současně s nimi nesouhlasil, neboť neprokazují nezákonnost výroku napadeného rozhodnutí správního orgánu. Odkázal plně na správní spis a především

konstatoval, že žalobce vyjma obecných sdělení, včetně širokého právního rozboru zástupce, neuvedl vůbec žádné konkrétní skutečnosti, které by zjištění správního orgánu, na základě kterých bylo rozhodnuto o jeho zajištění v zařízení pro zajištění cizinců vyvracely, tedy zejména, že se vyhýbal svým povinnostem, když dlouhodobě vědomě nerespektoval svou povinnost vycestovat z území ČR a potažmo se svým povinností spojeným s pobytem na území ČR zcela vědomě vyhýbal a používal padělaný doklad totožnosti, a to právě s cílem oklamat orgány ČR a vyhnout se svým zákonným povinnostem.

Dne 24. 5. 2017 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky. Bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění a proto je nutné s ním vést řízení ve věci mezinárodní ochrany za současného omezení jeho osobní svobody. Žalobce pobýval dlouhodobě na území ČR neoprávněně, bez cestovního dokladu a jakéhokoliv pobytového oprávnění, nerespektoval svou zákonnou povinnost vycestovat z území členských států Evropské unie, prokazoval se pozměněným dokladem totožnosti a vydával se tak za občana Evropské unie, za což je nyní trestně stíhán. Z tohoto důvodu byl také po svém zadržení dne 23. 5. 2017 za účelem realizace vyhoštění zajištěn. Je tedy zřejmé, že mu skutečnosti, které jej vedly k podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byly známy již dlouho před zajištěním policií, z čehož lze usuzovat, že ve skutečnosti žádnou obavu z pronásledování ani vážné újmy nepociťuje a žádost o mezinárodní ochranu tedy podal pouze s cílem vyhnout se realizaci vyhoštění a dosáhnout svého propuštění ze zajištění. Je tedy nasnadě, že proto, aby se žalobce vyhnul vyhoštění a mohl setrvat na území ČR a pracovat zde, byť nelegálně, využije jakékoliv možnosti, včetně prokazování se padělaným dokladem, vydávání se za jinou osobu, občana Evropské unie, či podání žádosti o mezinárodní ochranu. Vzhledem k tomu, že cílem žalobce ve skutečnosti není získat ochranu před pronásledováním, resp. vážnou újmu, když se jich ani neobává, nýbrž snaha vyhnout se svému zajištění a vyhoštění, byl by jeho propuštěním ze zajištění ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany.

V průběhu řízení vedeného Policií ČR OPKPE Liberec bylo také jednoznačně prokázáno, že žalobce se vyhýbal svým povinnostem, když dlouhodobě vědomě nerespektoval svou povinnost vycestovat z území ČR. Svým povinností spojeným s pobytem na území ČR se zcela vědomě vyhýbal a používal padělaný doklad totožnosti, a to právě s cílem oklamat orgány ČR a vyhnout se svým zákonným povinnostem. Ze všech těchto důvodů by pak uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo dle názoru žalovaného účinné.

O neúčinnosti zvláštního opatření v daném případě svědčí nejen jeho soustavné nerespektování právního řádu i jemu uložených povinností, ale také jeho popsání zcela účelové jednání, kdy poté co neuspěl se svou žádostí o mezinárodní ochranu, nyní konstruuje zcela nové důvody žádosti. Je tedy zcela zřejmé, že v jeho případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Žalobce rovněž nejprve dne 22. 5. 2017 při pobytové kontrole v Liberci nepředložil hlídce Policie ČR OPKPE Liberec k prokázání své totožnosti žádný doklad. Hlídce totiž tvrdil, že je občanem Rumunska (A.A., nar. ...), s tím, že má kopii rumunského dokladu na personálním oddělení společnosti, v níž je zaměstnán. Po získání této kopie byla provedena lustrace v příslušných evidencích a kontrolním výpočtem strojově čitelné zóny dokladu z předložené kopie bylo zjištěno, že neodpovídá. Následně cizinec

přiznal svou skutečnou totožnost a následnou lustraci v příslušných evidencích bylo zjištěno, že pobývá na území ČR neoprávněně bez víza či jiného pobytového oprávnění. Z tohoto důvodu byl cizinec zadržen a eskortován na OPKPE Liberec. Zde bylo proti němu zahájeno trestní řízení pro podezření ze spáchání přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 odst. 1 tr. zák. a bylo s ním také zahájeno správní řízení o vyhoštění. Bylo tedy zcela jednoznačně zjištěno, že žalobce se prokazoval padělaným dokladem totožnosti. Žalovaný proto nakonec shledal zcela po právu naplnění podmínek stanovených ustanovením § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Žalovaný tak odmítal námitky žalobce a uvedl, že nelze bagatelizovat protiprávní jednání žalobce. Své protiprávní jednání nakonec žalobce sám výslovně přiznal, jak je dále patrné z příložených materiálů Policie ČR a dalších příložených písemností. Žalovaný uvedl dostatečné důvody pro omezení osobní svobody cizince, resp. potřebu izolace od ostatní společnosti, a to na potřebnou dobu proto, aby svým chováním nenarušoval žádoucí a řádné fungování společnosti. Proto v daném případě nebylo lze využít zvláštních opatření, jak se mylně žalobce domnívá, neboť by z okolností případu nebylo účinné.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl zajištěn podle § 124 zákona č 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů v platném znění, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a to na základě rozhodnutí Krajského ředitelství policie Libereckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Liberec (dále jen „OPKPE Liberec“) č.j. KRPL-51909/ČJ-2017-180022-SV ze dne 23. 5. 2017, a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění.

Důvodem zajištění cizince byla skutečnost, že dne 22. 5. 2017 při pobytové kontrole v Liberci nepředložil hlídce OPKPE Liberec k prokázání své totožnosti žádný doklad. Hlídce tvrdil, že je občanem Rumunska A.A., nar. ..., s tím že má kopii rumunského dokladu na personálním oddělení společnosti, v níž je zaměstnán. Po získání této kopie byla provedena lustrace v příslušných evidencích a kontrolním výpočtem strojové čitelné zóny dokladu z předložené kopie bylo zjištěno, že neodpovídá. Teprve poté cizinec přiznal svou skutečnou, totožnost a následnou lustraci v příslušných evidencích bylo zjištěno, že pobývá na území ČR neoprávněně bez víza či jiného pobytového oprávnění.

S ohledem na shora uvedené bylo proti žalobci zahájeno trestní řízení pro podezření ze spáchání přečinu padělání a pozměnění veřejné listiny dle § 348 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, a bylo s ním také zahájeno správní řízení o vyhoštění.

Do protokolu o vyjádření účastníka správního řízení dne 23. 5. 2017 mj. žalobce sdělil, že do ČR přijel v říjnu 2013 jako turista na základě turistického víza, a to letecky z Kazachstánu. V době platnosti víza požádal o azyl, protože se v Kazachstánu bál o život, protože byl třikrát zatčen policií kvůli podpoře protivládních demonstrantů. Pokračoval, že v dubnu 2015 byla jeho žádost zamítnuta a poté zahodil svůj cestovní doklad a z ČR nevycestoval. Popsal, jak si obstaral padělaný rumunský doklad, a prohlásil, že věděl, že jde o padělek. Poté podle svých slov odjel do Liberce, bydlel zde na ubytovnách a pracoval,

přičemž se prokazoval padělaným rumunským dokladem. Dodal, že předmětný doklad dne 22. 5. 2017 ztratil spolu s peněženkou, zavolal proto policii, která po příjezdu začala věc prošetřovat. Vypověděl, že následně přijela také hlídka cizinecké policie, které ze strachu začal lhát o své totožnosti. Sdělil, že na základě padělaného dokladu si zřídil bankovní účet, vyřídil zdravotní pojištění a cestoval za turistikou do Norska, Španělska a Itálie. Dále prohlásil, že v ČR nemá žádné příbuzné ani blízké osoby, nemá zde žádné vazby, v Kazachstánu má matku a bratra. Dále sdělil, že je v Kazachstánu členem protivládní organizace Alga a hrozí mu tam smrt. Prohlásil, že i pokud mu bude uloženo vyhoštění, tak z ČR nevycestuje.

Následně dne 24. 5. 2017 podal žalobce v pořadí již druhou žádost o mezinárodní ochranu (na základě první žádosti žalobce ze dne 14. 10. 2013 nebyla mezinárodní ochrana žalobci udělena) a dne 26. 5. 2017 poskytl do protokolu údaje ke své žádosti, kde mj. sdělil, že není a nikdy nebyl členem žádné politické strany, podporoval však opoziční stranu Alga, je svobodný a bezdětný. Do ČR přicestoval v říjnu 2013 a od té doby je zde. Prohlásil, že je zdravotně zcela v pořádku a nemá žádné zvláštní potřeby, ani omezení. Sdělil, že žádá o mezinárodní ochranu, protože v Kazachstánu podporoval stranu Alga a protestoval proti vládě, třikrát jej zadržela policie a vyhrožovala mu zabitím, proto má strach o život. Dále uvedl, že z tohoto důvodu žádal o mezinárodní ochranu již poprvé a byl odmítnut, a proto chce přidat další důvod, o kterém dříve nemluvil, a sice že je gay a má problémy s lidmi v Kazachstánu, protože muslimové nesnášejí gaye. Musel to tam skrývat, a proto se nechce vrátit do Kazachstánu. Dodal, že to poprvé neuvedl, protože si myslel, že to není důležité.

Soud neshledal žalobu důvodnou.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť účastník řízení nenavrhł do 5 dnů od podání žaloby nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).

Dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu „Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.“

Dle § 47 odst. 1 zákona o azylu „Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany

a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo

b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. “

Dle § 47 odst. 2 zákona o azylu „*Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*“

Soud neshledal důvodné námitky žalobce směřující k nepřezkoumatelnosti a nedostatečné odůvodněnosti účelovosti podané žádosti o mezinárodní ochranu ve vztahu k závěru žalovaného o nutnost zajistit žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákon o azylu.

Soud vycházel z toho, že použití § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je vázáno na kumulativní splnění tří podmínek. K tomu přistupuje nezbytnost zkoumat použitelnost zvláštních opatření (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.1.2017, čj. 1Azs 328/2016-28). Soud zohlednil rovněž závěr, k němuž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28.2.2017, čj. 4Azs 9/2017-31: „*Zajištění postupem podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu závisí na objektivních okolnostech případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.). To odpovídá účelu tohoto institutu, kterým je zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu.*“

Soud shledal, že žalovaný náležitě formuloval a odůvodnil ony *objektivní okolnosti případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová*, když vzal na str. 2 a poté 5 napadeného rozhodnutí v úvahu dosavadní pobyt žalobce na území ČR od r. 2013; podání žádosti teprve poté, co bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, byl zadržen policií, zajištěn za účelem realizace vyhoštění a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců; absenci snahy legalizovat si od roku 2015 pobyt dříve, přestože se žalobce mohl volně pohybovat a dostavit se na příslušné místo k podání žádosti o mezinárodní ochranu; opakované porušování právního řádu, a to nejen tím, že žalobce nevycestoval po neudělení mezinárodní ochrany, nýbrž i tím, že si opatřil padělaný doklad totožnosti, kterým se opakovaně dle svých slov prokazoval; jakož i zakládání žádosti o mezinárodní ochranu na skutečnostech, jež mu musely být známy již dříve, před jeho současným zajištěním.

Soud se se závěrem žalovaného o účelovosti žádosti ztotožnil.

K poukazu žalobce na to, že se žalovaný dopustil nesprávného výkladu pojmu účelovost, za kterou je dle mínění žalobce považována ve smyslu § 46a zákona o azylu situace, kdy žadatel ve skutečnosti azylově relevantní důvody netvrdí, případě je tvrdí, ale jsou zcela nedůvěryhodné, soud uvádí, že je nutné rozlišovat mezi účelovostí žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu § 46a zákona o azylu a její nedůvodností. Soud nezastává názor žalobce, že účelová žádost je vždy taková, ve které žadatel neuvedl azylově relevantní důvody (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 7. 12. 2016, č. j. 41 Az 23/2016-27).

Pro účely rozhodnutí o zajištění žadatele totiž postačuje, kromě skutečnosti, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žadatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. Avšak pro účely rozhodnutí o samotné žádosti o udělení mezinárodní ochrany, které musí být dle § 27 odst. 5 zákona o azylu vydáno ve lhůtě 30 dnů (tedy v mnohem delší lhůtě než rozhodnutí o zajištění), a o níž se vede samostatné řízení, musí být kromě skutečnosti, že žadatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, rovněž prokázáno, že žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Může tudíž nastat situace, že i když jsou dány oprávněné důvody se domnívat, že se jedná o žádost účelovou, nemusí se současně jednat o žádost zjevně bezdůvodnou.

V projednávaném případě postupoval žalovaný zcela správně, když zajistil žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, když posoudil jeho žádost za účelovou za podanou s cílem vyhnout se realizaci správního vyhoštění. Napadené rozhodnutí není vnitřně rozporné, jak tvrdí žalobce. Žalovaný dospěl ke správným závěrům, co se týče důvodů pro zajištění žalobce. Žalobce pobývá na území ČR již od roku 2013, o udělení mezinárodní ochrany poprvé požádal v daném roce, kdy jeho žádosti nebylo vyhověno. Poté podle svých slov odmítl odcestovat z území ČR a pro další realizaci svého pobytu zde si opatřil padělané doklady, na jejich základě si zařídil pojištění aj.

Další žádost o mezinárodní ochranu však žalobce podal teprve po svém zadržení policií, zajištění a umístění do detenčního zařízení, a to teprve po více než 2 letech nelegálního pobytu na území ČR. Z ničeho nevyplývalo, že by se žalobce během svého pobytu na území ČR snažil svůj pobyt legalizovat prostřednictvím zákona o pobytu cizinců. Žalobci nic nebránilo, aby požádal kdykoliv během svého dvouletého pobytu na území ČR dříve o opakované udělení mezinárodní ochrany, pokud se domníval, že jsou důvody pro její udělení. Opakovanou žádost poté odůvodnil totožnými skutečnostmi, jako při podání první žádosti, které doplnil o poukaz na to, že se nemůže vrátit kvůli své sexuální orientaci. Uvedl, že *„chce přidat ještě jeden důvod, o kterém tehdy nemluvil“* (...) *„který poprvé neuvedl, protože si myslel, že to není důležitý“*. Další nová skutečnost, kterou žalobce uvedl ve své druhé žádosti o mezinárodní ochranu, tak byla skutečností, která mu byla známa již při podání své první žádosti.

S ohledem na shora uvedené má soud účelovost žádosti žalobce o mezinárodní ochranu shodně s žalovaným za prokázanou nespornými skutkovými okolnostmi, které vyplývají z obsahu správního spisu a jsou jím zároveň doloženy.

Co se týče využití zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákon o azylu, soud uvádí, že ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb. k němu uvádí: *„Jelikož je nutné na základě přepracované přijímací směrnice před individuálním*

posouzením nutnosti zajištění konkrétního žadatele o udělení mezinárodní ochrany rovněž posuzovat možnost uložení tzv. alternativy k zajištění, jsou do tohoto zákona nově upravena tzv. zvláštní opatření. Jedná se buď o povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v příslušném pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo o povinnost hlášení se ministerstvu v intervalech určených ministerstvem, není-li žadatel ubytován v pobytovém středisku (podobnou alternativu zná i zákon o pobytu cizinců). (...) Cílem zvláštního opatření je zajištění součinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to uplatněním mírnější formy, než je zajištění. (...). Onen základ v přijímací směrnice lze nalézt v bodech 15 a 20 její preambule, kdy zajištění má být výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Na to navazuje čl. 8 přijímací směrnice, který v odst. 2 stanoví, že „V případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření“, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, „mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení“; tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Posledně zmíněné ustanovení zákona o azylu i § 47 téhož je proto třeba vykládat eurokonformně.

Soud zkoumal odůvodnění napadeného rozhodnutí ve vztahu k uložení, resp. neuložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu a neshledal, že by žalovaný pochybil. Žalovaný vycházel z okolností, které ve svém souhrnu svědčily pro závěr, k němuž žalovaný dospěl. Těmito okolnostmi byly neoprávněný pobyt žalobce na území ČR bez platného cestovního dokladu a pobytového oprávnění; nerespektování povinnosti vycestovat z území členských států Evropské unie, poté, co mu nebyla udělena mezinárodní ochrana; opatření si padělaných a pozměněných dokladů totožnosti a prokazování se jimi; podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kdy však byly dány důvody se domnívat, že žádost byla podána účelově. Žalovaný správní orgán tudíž posoudil individuálně poměry žalobce a neshledal mírnější donucovací opatření účinnými, přičemž jeho závěry měly oporu ve správním spisu a zjištěném skutkovém stavu.

Na základě výše uvedeného soud uzavřel, že napadené rozhodnutí netrpělo vadami nezákonnosti ani nepřezkoumatelnosti, neshledal žalobní námitky důvodnými, a proto žalobu zamítl podle § 78 odst. 7 s.ř.s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.).

V Plzni dne 25. července 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Lenka Kovandová